

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disputationes De Deo Homine, Sive De Incarnatione Filii Dei

Hurtado de Mendoza, Pedro

Antverpiae, 1634

Sectio VI. Ad quæ porrigatur ius?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82720](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82720)

s. Thom.
q. 1. a. 2.

piatur. Ad confirmationem ex eodem §. respon-
detur eadem ratione.

SECTIO VI.

Ad que porrigatur ius.

§. 76. **P** Vasquez pluribus in locis reuocat in du-
bium, vtrum iustitia & iniustitia ver-
sentur solum circa pecuniam, & que per illam
æstimantur; an verò porrigatur ad res superiores,
quæ non possunt æstimari pecunia. Quam quæ-
stionem non possum ego præterire, quia satisfac-
tio pro peccato, neque versatur circa pecuniam,
neque circa æstimabilia pecunijs. Est igitur opus
disquirere, vtrum materia iustitiæ & iniustitiæ sit
adstricta ad solas pecunias, an verò vegetur circa
res spirituales?

§. 77. Negari non potest, Deum esse dominum
omnium creaturarum siue spirituales sint, siue cor-
poræ. *Dominus vniuersorum tu es.* & quia eas om-
nes produxit: ob quod dominium illi offertur sa-
crificium, quo fatemur Deum esse supremum do-
minum vitæ & mortis. Ratio à priori, quia Deus
absque peccato potest vti omnibus creaturis pro
suo libito: citra iniuriam alicuius: hæc autem po-
testas oritur ab essentia Dei vt producente creatu-
ram; ob quod potest illa vti pro suo arbitratu:
ergo est illius dominus.

§. 78. Obijcis: Deus potest vti rebus omnibus
creatis pro suo arbitratu citra alicuius iniuriam,
& absque peccato: non quòd habeat propriè ius
in illas: quia ius est obiectum iustitiæ, quæ versa-
tur solum circa æstimabilia pecunijs. Contra: illa
facultas constituit Deum dominum angeli, gratiæ
& gloriæ, non minùs quàm homo constituitur do-
minus pecuniarum. Quis enim neget Deum esse
dominum angelorum: sed omne dominium est
ius in re: ergo illa potestas est propriè ius. Neque de
hoc potest esse dubitatio: poterit autè esse, vtrum
iustitia habeat pro obiecto ius vt sic, an verò ius
pecuniarium? Hic obserua, dominium & ius in re
vt sic abstrahi à pecuniario, & purè spirituali. Cur
igitur iustitia vt sic non habeat pro obiecto ius
sic abstractum?

§. 79. Ad hæc: Possunt duo angeli ex iustitia
obligari reciprocè: ergo iustitia latiùs vagatur
quàm circa ius pecuniarium. Probo antecedens:
Primum, quia possunt reciprocè pacisci vt alter
oret pro altero, ad impetrandam rem aliquam, &
offere orationem: tum Michael postquam adiu-
tus est à Gabriele, tenetur orare pro illo, non so-
lum titulo fidelitatis & constantiæ, sed etiam titu-
lo iustitiæ: non solum quia decreuit & spondit,
sed etiam ratione rei acceptæ: res autem accepta,
est titulus iustitiæ. Secundò probatur, quia Deus
potuit vnum angelum constituere seruum Gabrie-
lis: tunc angelus seruus teneretur ad parendū Ga-
brieli, non secus ac homo mancipium teneretur obe-
dire homini domino.

§. 80. Confirmatur in nobis. Ego possum pa-
cisci cum Antonio, vt pro me faciat Sacrum ad im-
petrandam amicitiam Dei: item, vt ego pro illo
recitem rosarium ad scopum eundem: ex hypo-
thesi quòd ille Sacrum faciat, teneor ego recitare
rosarium ex contractu & re accepta. Huic con-
tractui quid deest ad iustitiam magis quàm si effet

inequo & pecunijs? Maximè cum nuncita con-
tingat: sacerdos enim nisi faciat pro me Sacrum,
tenetur restituere pecuniam acceptam pro facien-
do Sacro: quamuis enim non venditur sacrificium,
sed datur stipendium alendi sacerdotis gratia; ta-
men non potest sacerdos illud retinere, nisi Sa-
crum faciat pro me: & peccat contra iustitiam il-
lius retentione.

§. 81. **P** Vasquez obijcit: In definitionibus stan-
dum est acceptis à philosophis & Theologis anti-
quis: alioquin poterit vnusquisque ex suo cranio
eas effingere. Sed Aristot. & S. Thom. numquam
accepere ius obiectum iustitiæ, nisi circa vtilia: er-
go: Minor probatur, tum ex Aristot. de finiente ius-
titiæ: circa commercia; & S. Thoma illi subscri-
bente; qui honorem exclusit à ratione obiecti ius-
titiæ, nisi consideretur vt vtilis. Respondeo, Ari-
stotelem non agnouisse dominium in Deo & in-
telligentijs, quibus libertatem & prouidentiam
ademit: ob quod consequenter illis ademit omne
genus commercij spiritualis & pecuniarij. Quòd si
velis Aristotelem in prouidentia Numinis non
errasse tam ineptè; ille egit de specie nobis no-
tiori specie accepta pro genere. Amicitia definitio
Aristotelica quadrat in Dei nostrique amicitiam,
quamuis Aristot. eam negauit inter Deum & nos.
Vbi cumque igitur est mutua benevolentia non la-
tens, est amicitia: ita est obiectum iustitiæ vbi est
dominium, & ius, & obligatio ex pacto & re ac-
cepta. S. Thom. milles meminit iuris & domini
Dei. si quando verò negat iustitiam versari nisi
circa commercia, accipiendus est de hac iustitia
trita atque vulgari. Honor est per se obiectum sa-
tisfactionis independentem ab vtili. idem dico de
delectabili.

SECTIO VII.

De iniustitia in Deum.

§. 82. **I** niuria accipitur latè pro offensa siue ob-
iecto displicentiæ, quam tenemur vitare:
ob quod omne peccatum ortum ex cognitione
displicentiæ Dei, aut ex eius ignorantia culpata,
est iniuria Dei, & dicitur Deus inhonorari. Stri-
ctè accepta iniuria est peccatum contra iustitiam;
maximè autem quando est in honorem: iniuria
enim est idem quod in ius. De hac est quæstio, &
anceps aliquot ex capitibus, quæ iam decurro.

SVBSECTIO I.

Sententia & ratio P. Vasquez.

§. 83. **P** Vasquez to. 1. in 1. p. disp. 85. n. 24. & to.
2. in 2. disp. 223. ca. 2. & in 3. p. tota dis-
put. 7. latè probat, nullum peccatum esse iniusti-
tiam contra Deum. Cuius præcipuum fundamen-
tum est, nulli posse iniustitiam irrogari, nisi dam-
num patiat contra vtilitatem in rebus pecunia
æstimabilibus: sed Deus nullum omnino patitur
dammum: igitur Deo non potest inferri iniustitia.
Maiorem propositionem probat definitione ius-
titiæ, quæ est in commercijs emendandis: in qua
probatione non est admodum breuis in recensuen-
dis auctoribus, quos in primam partem explanandos
reijcio: nec enim hæc quæstio ex eis est quæ in parte
al-